

Návrhy výzkumů na text „Je česká psychiatrie v krizi?“

▪ Kvantitativní výzkum

Problém:

Počet depresí se celosvětově i u nás v posledních deseti letech zdvojnásobil, takže na sebevraždu umírá každoročně více lidí než při autonehodách. Příčin psychických poruch je vždy více. Patří k nim dědičná predispozice, změny v biochemismu mozku, stresové události a okolní faktory. Některé psychické poruchy se však objevují častěji než dříve a souvisejí se stylem života a technickým rozvojem.

Hypotéza:

Lidé, jejichž pracovní pozice je založena na práci s počítačem, jsou náchylnější k psychickým onemocněním

Populace a vzorek:

- Bude dotazováno cca 2,000 respondentů:
muži i ženy ve věku 18-60 let, kteří jsou zaměstnaní na plný úvazek v jakémkoli oboru

Technika sběru informací:

- Dotazníkové šetření: dotazování respondentů jak kontaktně, tak nekontaktně
- striktně jednoduché otázky, pro všechny respondenty totožné
- odpovědi omezeny na volbu z předem připraveného souboru kategorií
=> uzavřené otázky nabízející soubor alternativ odpovědí, ze kterých respondent vybere

Typy otázek obsažených v dotazníku:

- Kolik hodin denně pracujete na počítači?
 - Kolik hodin z toho pracujete na počítači ve vašem zaměstnání?
 - Máte pocit, že práce na počítači u vás vyvolává únavu či stres?
 - Trpěl/a jste někdy vy nebo někdo z vaší rodiny depresemi či nějakou jinou psychickou poruchou?
 - Absolvoval/a jste někdy návštěvu psychologa?
- atd.

▪ Kvalitativní výzkum

Problém:

Počet depresí se celosvětově i u nás v posledních deseti letech zdvojnásobil, takže na sebevraždu umírá každoročně více lidí než při autonehodách. Příčin psychických poruch je vždy více. Patří k nim dědičná predispozice, změny v biochemismu mozku, stresové události, styl života i technický rozvoj.

Jaké jsou nejčastější faktory mající vliv na vznik psychického onemocnění? (Kde se nachází přechodný bod stojící mezi přiměřenou reakcí na zátěž a psychickým onemocněním?)

Populace a vzorek:

- Bude dotazováno několik vybraných respondentů :
 - 10-15 pacientů psychiatrických léčeben (výběr ovlivní konzultace s lékařem), muži i ženy jakéhokoliv věku a společenského postavení
 - ošetřující lékaři pacientů psychiatrických léčeben, rodinní příslušníci, přátelé a kolegové z práce (jejich počet v tuto chvíli nelze předem stanovit)
 - 10-15 lidí (mužů i žen jakéhokoliv věku a společenského postavení), kteří se na některá psychická onemocnění léčili v minulosti

Technika sběru informací:

- hloubkové rozhovory s vybranými respondenty
- pro pacienty připravená sada otázek vedoucích ke zjištění původu onemocnění, hledání faktorů ovlivňujících psychický stav pacientů
 - Pokud se pacient rozhovoří na zkoumané téma sám, bude mu ponechán prostor pro vypovězení jeho „životního příběhu“, pokud se bude zdráhat, připravená sada otázek by měla zajistit řízený rozhovor, pomocí něhož by měla být požadovaná data od pacienta získána.
- podobná sada otázek bude vypracována i pro ostatní respondenty
- hloubkové rozhovory budou probíhat v respondentům známém prostředí (tzn. v léčebně, v rodině, na pracovišti)
 - Zahrnuto bude pozorování daného prostředí a zvážení, zda mohlo mít nějaký zásadní negativní vliv na rozvoj pacientovy nemoci.
- hloubkové rozhovory pacientů a jejich lékařů, rodinných příslušníků, přátel i kolegů budou vzájemně srovnávány, v případě odlišných výpovědí budou opakovány (bude sestavena nová sada otázek)

Návrhy výzkumů na obrázek „Som grogy“

▪ Kvantitativní výzkum

Problém:

V dnešní době panuje názor, že mnoho teenagerů nemá ke starším úctu. Jedním z projevů neúcty ke starším lidem může být například i situace, kdy během jízdy v dopravních prostředcích nepustí mladý člověk starší osobu sednout. Tato situace však nemusí být vždy nutně spojena s neúctou, ale může plynout z neschopnosti mladých lidí odhadnout stáří osob, kterým by bylo či nebylo vhodné nabídnout místo k sezení: někdy mladí zůstávají sedět, protože jim přistupující osoba připadá vcelku mladá a nechtějí ji nabídnutím místa urazit, i když ve skutečnosti jde o osobu, která už má se svým věkem na sedadlo právo a někdy dokonce zdravotní problémy k tomu; jindy je tomu zase tak, že mladí uvolní sedadlo osobě, která jim připadá stará, i když ve skutečnosti tomu tak není a dochází tak k vcelku povedenému trapasu.

Hypotéza:

Mladí lidé mají někdy problém odhadnout stáří osob přistupujících do dopravních prostředků a neví, zda je vhodné uvolnit jim místo či nikoli.

Populace a vzorek:

- Bude dotazováno cca 2,000 respondentů: dívky i chlapci ve věku 13-19let

Technika sběru informací:

- anonymní dotazníkové šetření
- dotazování respondentů především kontaktně (ve škole)
- striktně jednoduché otázky, pro všechny respondenty totožné
- odpovědi omezeny na volbu z předem připraveného souboru kategorií
=> uzavřené otázky nabízející soubor alternativ odpovědí, ze kterých respondent vybere

Typy otázek obsažených v dotazníku:

- Pouštíte v dopravních prostředcích sednout staré lidi?
- Pouštíte sednout i takové osoby, jejichž věkem (popř. těhotenstvím) si nejste vůbec jisti?
- Stává se vám často, že někoho v dopravním prostředku pouštíte sednout a on/ona odmítne? apod.

▪ **Kvalitativní výzkum**

Problém:

Občas se stává, že starší člověk nastoupí do přeplněného autobusu a o to, aby mu někdo uvolnil místo, si musí říkat. Mnohým je to nepříjemné, a tak než by zvedali mladého studenta ze sedačky, raději přetrpí ve stoje a během cesty vyčerpají všechny své síly.

Jak se dnes starým lidem cestuje v dopravních prostředcích? Mívají někdy problémy s tím, že by je mladí lidé nepouštěli sednout?

Populace a vzorek:

- cca 30 respondentů, mužů i žen, nad 65 let

Technika sběru informací:

- hloubkové rozhovory s vybranými respondenty
- připravená sada otevřených otázek vedoucích ke zjištění zkoumané situace
- pokud se některý z respondentů rozhovoří na zkoumané téma sám, bude mu ponechán prostor pro vypovězení jeho zkušeností, pokud se bude zdráhat, připravená sada otázek by měla zajistit řízený rozhovor, pomocí něhož by měly být požadované informace od respondentů získány
- zahrnuto bude pozorování v dopravních prostředcích; na různých místech republiky, v různých dopravních prostředcích, v různých časech

Návrhy výzkumů na text „Dějiny z fragmentů“

▪ Kvantitativní výzkum

Problém:

„Dějiny se rozejdou s abstraktním učeným jazykem a s vysvětlováním roztržitých jevů pomocí hlubokých historických zákonitostí. V hyperrealitě ‚www‘ je totiž naše vnímání spíše prostorové než časové. Více nás zajímají souvislosti, méně vývoj. Dnešek už nevysvětlujeme z ryze dějinných zákonitostí, nýbrž z globálních souvztažností.“ (Jiří Suk)

Hypotéza:

Mladé lidi dnes více zajímají souvislosti, méně vývoj, a svět kolem sebe nevysvětlují pomocí dějinných zákonitostí, nýbrž z globálních souvztažností.

Populace a vzorek:

- studenti středních a vysokých škol
- dívky i chlapci ve věku 15-26 let, různých oborů

Technika sběru informací:

- anonymní dotazníkové šetření
 - dotazování respondentů především kontaktně (ve škole)
 - striktně jednoduché otázky, pro všechny respondenty totožné
 - odpovědi omezeny na volbu z předem připraveného souboru kategorií
- =) uzavřené otázky nabízející soubor alternativ odpovědí, ze kterých respondent vybere

Typy otázek obsažených v dotazníku:

- Zajímáte se o to, jakým vývojem prošel v minulých století český stát?
 - Zajímáte se o současné dění v České republice (např. politiku, vědu, apod.)?
 - Čtete pravidelně noviny?
 - Čtete knihy týkající se historie českého státu?
- apod.

▪ Kvalitativní výzkum

Problém:

„Četní badatelé od investigativních novinářů po antropology, už dnes oslovují historické aktéry a získávají informace z první ruky. Každý se ptá jinak. Aktéry se stávají prakticky všichni, od premiéra po ukrajinského dělníka. (...) S rychlým vývojem komunikačních technologií roste počet zdrojů, dříve neexistujících či nedostupných (odposlechů, videí), a všechno se hned publikuje.“ (Jiří Suk)

Jaké typy aktérů se v roce 2008 nejčastěji objevovaly na prvních stránkách seriózního denního tisku?

Populace a vzorek:

- bude věnována pozornost titulním stránkám třech seriózních českých deníků: MF Dnes, Lidové noviny a Právo
- srovnávány budou všechny titulní stránky zmíněných deníků z roku 2008

Technika sběru informací:

- podle článků na titulních stránkách budou vytvořeny různé kategorie, např. politici, sportovci, umělci, menšiny, vědci, studenti, učitelé, lékaři, uprchlíci, vězni, vrahové, teroristé, apod.
- jednotlivým kategoriím aktérů budou postupně přiřazovány body, aby se zjistilo, která kategorie byla v roce 2008 nejvíce diskutována
- (rozhovory s redaktory novin)